

CHARACTERISTICS OF PROFESSIONAL ADMINISTRATORS THAT AFFECT MANAGEMANT EFFECTIVENESS NONG BUNMAKPRASONG WITTAYA SCHOOL NONGBUNMAK DIDTRICT NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

Thanat YANTHONG¹, Naitawan KUMHOM¹ and Ploypailin PALATSRICHUAL^{1*}

1 Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand; Ploypailinbx@gmail.com
(Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 19 September 2024

Revised: 3 October 2024

Published: 17 October 2024

ABSTRACT

This research aimed to study the characteristics of professional administrators that affect the effectiveness of the administration of Nong Boon Mak Prasong Wittaya School, Nong Boon Mak District, Nakhon Ratchasima Province. The research results found that 1) the characteristics of professional administrators of Nong Boon Mak Prasong Wittaya School, Nong Boon Mak District, Nakhon Ratchasima Province were at a high level overall. When considering each aspect, it was found that morality, ethics, and ethics of leaders were at a high level. 2) The level of administrative effectiveness of Nong Boon Mak Prasong Wittaya School, Nong Boon Mak District, Nakhon Ratchasima Province was at a high level overall. When considering each aspect, it was found that general administration was at a high level. 3) The relationship between the characteristics of professional administrators and the effectiveness of the administration of Nong Boon Mak Prasong Wittaya School, Nong Boon Mak District, Nakhon Ratchasima Province found that the aspect with a very high relationship was morality, ethics, and ethics of leaders and general administration ($r_{xy} = .969$). When tested using the multiple regression method, it was found that communication skills and good human relations had a multiple correlation coefficient (R) of .957, with a predictive power of 91.50 percent ($R^2 = .915$).

Keywords: Characteristics, Professional Management, Efficiency

CITATION INFORMATION: Yanthong, T., Kumhom, N., & Palatsrichual, P. (2024). Characteristics of Professional Administrators that Affect Managemant Effectiveness Nong Bunmakprasong Wittaya School Nongbunmak Didtrict Nakhon Ratchasima Province. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(10), 53

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน หนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ถนัด ยนต์ทอง¹, ในตะวัน กำหอม¹ และ พลอยไพลิน ปลัดศรีช่วย^{1*}

1 คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข; Ploypailinbx@gmail.com (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้นำ อยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้นำกับด้านการบริหารงานทั่วไป ($r_{xy} = .969$) เมื่อทดสอบด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ พบว่า ด้านทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ $.957$ มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 91.50 ($R^2 = .915$)

คำสำคัญ: คุณลักษณะ, ผู้บริหารมืออาชีพ, ประสิทธิภาพ

ข้อมูลการอ้างอิง: ถนัด ยนต์ทอง, ในตะวัน กำหอม และ พลอยไพลิน ปลัดศรีช่วย. (2567). คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา.

Procedia of Multidisciplinary Research, 2(10), 53

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ คือ ผู้บริหารที่มุ่งมั่นเสริมพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มุ่งมั่นที่จะจัดการศึกษาที่สมบูรณ์แบบโดยให้เกิดผลกับทุกมิติกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งกับชุมชน เป็นชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ นำไปสู่ความเป็นสถานศึกษาสมบูรณ์ คือ สถานศึกษาที่มีสภาพน่าดู น่าอยู่ น่าเรียน โดยมีกระบวนการเรียนรู้ การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอย่างมีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณภาพในลักษณะ เก่ง ดี มีความสุข ทำให้ผู้สอนเป็นผู้มีคุณภาพ มีความสุขในงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นำไปสู่การสร้างสถาบันการศึกษาและชุมชนที่มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพต้องมีความเป็นนักบริหารจัดการ มีความเป็นผู้นำทางการศึกษา มีความเป็นผู้มีความสามารถทางวิชาการ มีความเข้าใจในเรื่องของการปฏิรูปการศึกษา มีความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและสังคม และยังต้องมีคุณลักษณะส่วนบุคคล อันได้แก่ เป็นผู้ที่มิวิสัยทัศน์ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการแสวงหาแหล่งเงินทุน/บริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ มีคุณธรรมและจริยธรรมมีจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์ศิลปและวัฒนธรรมไทยและต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี ผู้บริหารนอกจากจะเป็นผู้บริหารมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพตามการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 53 แล้วยังต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีขององค์กร สร้างความศรัทธาเชื่อมั่นจากผู้ได้บังคับบัญชา ตลอดจน ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การบริหารงานต่างๆ ภายในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยเฉพาะด้านการจัดการศึกษาอันเป็นวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะต่างๆ ที่กล่าวมานั้น ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่จะนำพาการบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา (ไชยา ภาวะบุตร, 2554: 189)

ประสิทธิผลของสถานศึกษา เกิดจากสถานศึกษาที่มีสภาพทางสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวผู้เรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมมีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่างๆ เอกสาร สื่อวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีงบประมาณเพียงพอ และมีทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดี ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และทักษะในด้านต่างๆ เพื่อให้กระบวนการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เห็นคุณค่าของการดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุขก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยองค์ประกอบประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นระบบสังคมรูปนัยที่จะต้องจัดความสัมพันธ์ภายนอกกับกระบวนการภายในองค์กรให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของกระบวนการศึกษาของสังคม ระบบของสถานศึกษาจะมั่นคง ก็ต่อเมื่อสร้างผลผลิตให้เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม จึงอาจกล่าวได้ว่าประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ ภายใต้ข้อจำกัดของการบริหารสถานศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด คือ การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา มีฐานะเป็นนักบริหาร มีหน้าที่ทำให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดเป็นระบบความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (ภรณ์ มหามนต์, 2554: 27) ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ที่กำหนดภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์

และศิลปทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษานั้น ปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ในสถานศึกษา คือ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วม ซึ่งตรงตามมาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษายึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามและเต็มศักยภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามาจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้นำหลักภาระหน้าที่สำคัญ คือ เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรับผิดชอบในการบริหารงานเกี่ยวข้อง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ทำงานร่วมกัน จนสามารถทำให้นักเรียนใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553: 14)

จากทิศทางและจุดเน้นสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบาย 5 ด้าน ของโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดระบบนิเทศ กำกับติดตามดูแล และส่งเสริมภารกิจหลักของสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ยกระดับสถานศึกษาในสังกัดทุกระดับและทุกประเภท ให้มีมาตรฐานตามบริบทของพื้นที่ เพื่อให้พัฒนาผู้เรียนมีคุณภาพ มีมาตรฐานเสมอกัน บนพื้นฐานความเป็นไทยและนักเรียนจบตามหลักสูตรอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการยกระดับผลการเรียนสถานศึกษาในสังกัดให้สูงขึ้น (รายงานประจำปี โรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา, 2566: 3) จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันผู้บริหารนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นต้องเป็นนักบริหารการศึกษามืออาชีพ เพราะจากความก้าวหน้าของโลกยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และการบริหารการศึกษายังไม่เหมาะสม ขาดประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้น เพื่อยกระดับการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพเท่านั้นจึงจะสามารถเป็นผู้นำที่ดี และสร้างงานที่โดดเด่นการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบนำพาโรงเรียน ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ และความสามารถเลือกรูปแบบการบริหารให้เหมาะสมกับประสบการณ์อย่างชาญฉลาดของผู้บริหารสถานศึกษา (นฤชยา นนทะโยโส, 2556: 24)

การทบทวนวรรณกรรม

การบริหารงานในหน่วยงาน หรือองค์กรใดๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจำเป็นต้องอาศัยผู้นำ คือ ผู้บริหาร หรือนักบริหาร ซึ่งการบริหาร คือ การนำพาองค์กรประสบความสำเร็จได้นั้นผู้บริหารต้องมีความเป็นมืออาชีพ อาจเรียกว่า นักบริหารมืออาชีพในสถานศึกษานั้น ผู้ที่กำกับดูแลบริหารงานต่าง ๆ จึงเรียกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จที่นำพาการจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เป็นที่ยอมรับของสังคมต้องมีคุณลักษณะมืออาชีพ หรือเรียกว่า ผู้บริหารมืออาชีพ เช่นกัน

ชนกันท์ ทรงรัมย์ (2563: 41) กล่าวว่า ผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง ผู้บริหารที่มุ่งส่งเสริมพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มุ่งมั่นในการที่จะจัดการการศึกษาที่สมบูรณ์แบบ โดยให้เกิดผลในทุกมิติกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนเป็นชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ นำไปสู่ความเป็นสถานศึกษาสมบูรณ์ คือ สถานศึกษาที่มีความร่มรื่น มีสภาพน่าดู น่าอยู่ และน่าเรียน โดยมีกระบวนการเรียนรู้

การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอย่างมีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณภาพในลักษณะ เก่ง ดี และมีความสุข ทำให้ครูมีคุณภาพในลักษณะ เก่ง ดี มีความสุข และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นำไปสู่โรงเรียนและชุมชนมีคุณภาพ มีคำกล่าวว่า “กว่าจะเป็นผู้บริหารนั้นยากยิ่ง แต่การจะเป็นนักบริหารมืออาชีพยากยิ่งกว่า” และ “ไม่มีองค์การแย่ แต่ผู้บริหารแย้ม และ ไม่มีผู้บริหารแย้ม แต่องค์กรแย่” ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแทนที่สำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่จะต้องเป็นตัวอย่างของการปฏิรูปปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้และการบริหารให้กับครู นักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง นอชและชุมชน ถ้าผู้บริหารไม่เอาจริง ไม่ตั้งใจบริหาร ไม่มีทักษะการบริหาร ทำงานไม่มีระบบ ขาดศีลธรรม การปฏิรูปสถานศึกษาก็จะประสบผลสำเร็จได้ยาก

วีระพงษ์ ประทอง (2563: 755) กล่าวว่า ผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง ผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน ต้องมีประสบการณ์ และสามารถนำพาให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับขององค์กร

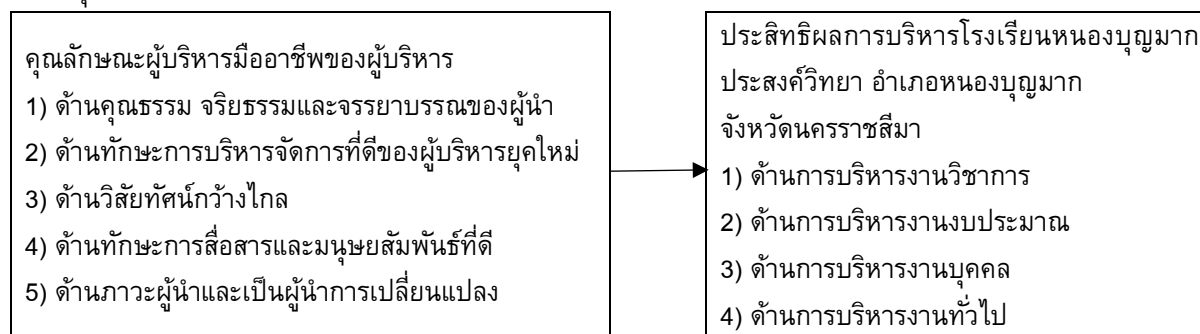
Hoy and Miskel (1991: 144) กล่าวว่า ผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง ลักษณะความสามารถเฉพาะที่เกิดจากการอบรมในระยะที่ยาวนานเป็นไปตามปทัสฐานที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์โดยการคำนึงถึงส่วนรวม องค์กรรวมของหน่วยงานรวมถึงการให้บริการที่เป็นส่วนระบบกลุ่มมีการตัดสินใจด้วยตนเอง การควบคุมตนเอง ซึ่งเป็นความรู้ตามมาตรฐานและการยอมรับเพื่อนร่วมงาน

จากแนวคิดของนักวิชาการศึกษา สรุปได้ว่า ผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน ต้องมีประสบการณ์มุ่งส่งเสริมพัฒนา บริหารจัดการและใดๆ เน้นการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ มุ่งมั่นในการที่จะจัดการการศึกษาที่สมบูรณ์แบบในการบริหารงาน มีความพยายามและอดทน มุ่งมั่นทำงาน นำพาให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้บริหารหรือองค์กรอื่นๆ ได้ บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 กำหนดหลักเกณฑ์ในการกระจายอำนาจทางการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางการจัดระบบบริหารและการจัดการศึกษา โดยเน้นให้มีการกระจายอำนาจทางการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ส่งผลให้สถานศึกษามีสถานะเป็นนิติบุคคลมีการบริหารงานที่คล่องตัวมากขึ้น ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องนำความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่การบริหารงานในสถานศึกษาในด้านการวางแผนการดำเนินงาน ด้านกระบวนการบริหารงานของสถานศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553: 14)

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2548: 34) พระราชบัญญัติระเบียบราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547 มาตรา 27 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และมีอำนาจและหน้าที่ ได้แก่ 1) ควบคุม ดูแลให้การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษากำหนด 2) พิจารณาเสนอความดีความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ส่งเสริมสนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 4) จัดทำมาตรฐาน ภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 5) ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และ 6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษามอบหมาย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้นำ 2) ด้านทักษะการบริหารจัดการที่ดีแบบผู้บริหารยุคใหม่ 3) ด้านวิสัยกว้างไกล 4) ด้านทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 5) ด้านภาวะผู้นำและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง ผู้ศึกษาปรับปรุงจาก ไชยา ภาวะบุตร (2554: 11-15) และประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 นำมาสนับสนุนงานในการสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: ปรับปรุงจาก ไชยา ภาวะบุตร (2554: 11-15) และหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา เป็นการศึกษาเชิงวิธีปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาประกอบในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 57 คน (รายงานประจำปี โรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา, 2566) การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก (Lottery) ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 52 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 2) การพัฒนาแบบสอบถามคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนไปถึงความชัดเจนและการใช้ภาษาที่เหมาะสมของข้อคำถาม การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ 1) จำแนกคำถามให้ครอบคลุมตามแนวคิดหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 2) พัฒนาเครื่องมือให้มีความครอบคลุมตัวแปรและวัตถุประสงค์ และสามารถตรวจสอบได้

โดยเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index = IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC = 0.50 ขึ้นไป 3) นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงและแก้ไข เพื่อให้ได้เครื่องมือการวิจัยที่มีความสมบูรณ์และสามารถเก็บข้อมูลเชิงปริมาณได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) 2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จัดเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย อันดับที่หนึ่ง คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้นำ รองลงมา คือ ด้านทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ด้านวิสัยทัศน์กว้างไกล ด้านภาวะผู้นำและเป็นผู้ในการเปลี่ยนแปลง และอันดับสุดท้าย คือ ด้านทักษะการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารยุคใหม่ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยรวม

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหาร โรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้นำ	4.19	0.58	มาก	1
2) ด้านทักษะการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารยุคใหม่	3.77	0.75	มาก	5
3) ด้านวิสัยทัศน์กว้างไกล	4.00	0.56	มาก	3
4) ด้านทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.02	0.69	มาก	2
5) ด้านภาวะผู้นำและเป็นผู้ในการเปลี่ยนแปลง	3.83	0.76	มาก	4
รวม	3.96	0.63	มาก	

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จัดเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย อันดับที่หนึ่ง คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยรวม

ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
1) ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.97	0.54	มาก	2
2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.88	0.68	มาก	3
3) ด้านการบริหารงานบุคคล	3.83	0.70	มาก	4
4) ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.10	0.55	มาก	1
รวม	3.95	0.58	มาก	

ผลการวิเคราะห์ค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้นำกับด้านการบริหารงานทั่วไป ($r_{xy} = .969$) รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงกับด้านการบริหารงานบุคคล ($r_{xy} = .963$) และอันดับสุดท้ายคือ ด้านทักษะการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารยุคใหม่กับด้านการบริหารงานทั่วไป ($r_{xy} = .788$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	Y1	Y2	Y3	Y4	XTot	YTot
X1	1.000										
X2	.829**	1.000									
X3	.949**	.869**	1.000								
X4	.906**	.767**	.868**	1.000							
X5	.839**	.978**	.861**	.804**	1.000						
Y1	.835**	.910**	.849**	.722**	.905**	1.000					
Y2	.865**	.922**	.932**	.788**	.909**	.842**	1.000				
Y3	.897**	.941**	.904**	.896**	.963**	.901**	.887**	1.000			
Y4	.969**	.788**	.957**	.930**	.800**	.780**	.871**	.876**	1.000		
XTot	.949**	.948**	.955**	.915**	.957**	.896**	.936**	.977**	.931**	1.000	
YTot	.940**	.944**	.962**	.882**	.949**	.928**	.954**	.970**	.930**	.989**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) พบว่า ด้านทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (X_4) ด้านวิสัยทัศน์กว้างไกล (X_3) ด้านภาวะผู้นำและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง (X_5) ด้านทักษะการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารยุคใหม่ (X_2) และด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้นำ (X_1) ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.957 และสามารถอธิบายความผันแปรคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค้วทยา อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ได้ร้อยละ 91.50 ($R^2 = 0.915$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพร่วมกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ	B	Beta	t	Sig.
1) ด้านทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (X_4)	.425	.219	11.554	.000
2) ด้านวิสัยทัศน์กว้างไกล (X_3)	.388	.176	6.485	.000
3) ด้านภาวะผู้นำและเป็นผู้ในการเปลี่ยนแปลง (X_5)	.385	.242	0.827	.000
4) ด้านทักษะการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารยุคใหม่ (X_2)	.174	.239	16.200	.000
5) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้นำ (X_1)	.167	.183	23.419	.000
R = 0.957, R ² = 0.915, Adjusted R ² = 0.913, a = .601, SEE = 0.18564, F = 539.326, Sig = 0.000				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการสมมติฐานการศึกษา พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพมีผลทางบวกต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

สรุปและการอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความศรัทธาและการยอมรับด้านคุณธรรมจริยธรรมจากนักเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน โดยที่เป็นแบบอย่างของผู้มีมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพตนเอง มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ด้านการศึกษา เพื่อวางแผนการทำงานครบวงจร มีเสริมสร้างความร่วมมือในการทำงานและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีภาวะทางอารมณ์ที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑูลย์ วงสะพงษ์ (2566) พบว่า เชื่อกันว่ามีความครอบคลุมภารกิจ หรือหน้าที่ของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน ไม่ว่าจะเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีวิสัยทัศน์ การสร้างแรงบันดาลใจ ด้านลักษณะความเป็นมืออาชีพ มีความรู้และเทคนิคการบริหารงานใหม่ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะกับความชำนาญในการบริหารงานทุกด้าน ด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบ ต้องมีวินัยในตนเองเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา และด้านบุคลิกภาพ มีบุคลิกภาพที่ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุฒิ ชันคาหมื่น และ รัตนา กาญจนพันธ์ (2566) พบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของโรงเรียน พัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน มีระบบการจัดทำบัญชีการเงิน การบริหารจัดการพัสดุและสินทรัพย์ที่ดีและถูกต้องครบถ้วนตรวจสอบได้ มีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีการพัฒนาระบบการบริหารด้านข้อมูลข่าวสารต่างๆ ต่อข้าราชการครูและ

บุคลากรทางการศึกษามีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา พิพัฒน์มงคลกิจ (2563) พบว่า 1) การบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนาให้นักเรียนนักศึกษามีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวี ภูมิประเทศ และ จารุวรรณ นาดัน (2566) พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้นำทางวิชาการ รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านสติปัญญาความสามารถ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมาก ประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูง มีอำนาจพยากรณ์ ($R^2 = 0.915$) หรือร้อยละ 91.50 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรยุทธ เสากแก้ว (2561) พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างแรงบันดาลใจและแรงจูงใจในการทำงานของครู ด้านนโยบายและการบริหารด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติและด้านความก้าวหน้าในงาน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ได้ร้อยละ 61.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบสมมติฐาน คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมาก ประสงค์วิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ทุกสมมติฐานมีความสอดคล้อง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ .167, .174, .388, .425 และ .385 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาแนะแนวทางแก้ไขปัญหาก็อาจจะเกิดความไม่เข้าใจและขัดแย้งโดยใช้เหตุและผลในการแก้ไขปัญหา และผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ มีความเป็นผู้นำที่ดี มีความน่าศรัทธา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญภรณ์ สิมมา (2562) พบว่า การบริหารเวลากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) มีคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนหนองบุญมาก ประสงค์วิทยา ควรนำองค์ความรู้ ความสามารถในการบริหารด้านวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เต็มประสิทธิภาพ และเป็นผู้ที่มองไกลและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
- 2) มีคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนหนองบุญมาก ประสงค์วิทยา มีการให้คำปรึกษาแนะแนวทางแก้ไขปัญหาก็อาจจะเกิดความไม่เข้าใจและขัดแย้งโดยใช้เหตุและผลในการแก้ไขปัญหาที่ดูอย่างเสมอภาค และเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการคิดและการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ กล้าเผชิญความจริง เมื่อเกิดความผิดพลาด
- 3) มีประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนหนองบุญมาก ประสงค์วิทยา ได้แก่ มีการกำหนดรูปแบบและดำเนินการนิเทศติดตาม ประเมินผลภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และมีการทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณไว้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการศึกษาในพื้นที่นั้นๆ ต่อไป
- 2) ควรศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้ผู้บริหารที่มีทักษะการสื่อสารที่ดี สามารถบริหารจัดการกับทรัพยากรให้เพียงพอกับการปฏิบัติงาน และรับความเสี่ยงต่างๆ ที่เกิดขึ้นไปอนาคตได้

3) ควรมีการศึกษาและพัฒนาแนวทางการปฏิบัติที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน โดยใช้ตัวแปรคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในด้านบุคลิกภาพ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดี

เอกสารอ้างอิง

- ชนกันท์ ทรงรัมย์. (2563). ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร สถานศึกษา. *วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต*, 20(4), 41.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2554). *ความเป็นนักบริหารมืออาชีพ*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). *หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธัญญธรณ์ สิมมา. (2562). การบริหารเวลากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(1), 472
- นฤชยา นนท์ยะโส. (2556). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. *วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์*.
- บัญชา พิพัฒน์มงคลกิจ. (2563). การบริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. *ครุสภาวิทยาสาร Journal of Teacher Professional Development*, 1(2), 41.
- วิบูลย์ วงสะพงษ์. (2566). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *Journal of Sustainable Social Development*, 1(4), 1-16.
- วิภาวี ภูมิประเทศ และ จารุวรรณ นาดัน. (2566). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุค 4.0 ในสหวิทยาเขตหล่มเก่า น้ำหนาว เขาค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์. *วารสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 6(2), 257-268.
- วีรยุทธ เสาก้าว. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. *วารสารวิจัยไร่ไพพรรณี*, 12(2), 59.
- วีระพงษ์ ประทอง (2563). ผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 5(2), 755.
- ศราวุฒิ ชันคาหมื่น และ รัตนา กาญจนพันธุ์. (2566). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 18(1), 57-71.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2548). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). *Educational administration: Theory, research, and practice*. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2024 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).